

SIZGA TA’ZIM, USTOZ-MUALLIM

Niyozova Munira, Ochilova Xolida, Buxoro davlat pedagogika instituti Axborot-resurs markazi xodimlari

Annotatsiya: Ushbu maqolada ustoz-muallim siymosi, ularning jamiyatdagi o’rni, yosh avlod tarbiyasidagi beqiyos hissassi hamda ustozlarga bo’lgan hurmat-izzat haqida so’z boradi. Muallim kasbining sharaflari va mas’uliyatli jihatlari yoritilgan.

Kalit so’zlar: ustoz, muallim, hurmat, tarbiya, bilim, jamiyat

ПРИМИТЕ НАШЕ ПОЧТЕНИЕ, УВАЖАЕМЫЙ УЧИТЕЛЬ

Нижзова Мунира, Очиллова Холлада, Сотрудники информационно-ресурсного центра Бухарского государственного педагогического института

Аннотация: В данной статье рассматривается образ учителя, его место в обществе, неоценимый вклад в воспитание молодого поколения, а также уважение и почтение к педагогам. Освещаются благородные и ответственные аспекты профессии учителя.

Ключевые слова: учитель, наставник, уважение, воспитание, знание, общество

OUR DEEPEST RESPECT TO YOU, ESTEEMED TEACHER

Munira Niyozova, Kholida Ochilova, Staffs member of the Information Resource Center at Bukhara State Pedagogical Institute

Annotation: This article discusses the image of the teacher, their role in society, invaluable contribution to the upbringing of the younger generation, and the respect owed to them. It highlights the noble and responsible aspects of the teaching profession.

Keywords: teacher, mentor, respect, education, knowledge, society

Kirish

Har bir inson hayotida unga yo’l ko’rsatgan, bilim va tarbiya bergan, insoniylik saboqlarini o’rgatgan zot bo’ladi. Bu zot – ustoz-muallimdir. “Birinchisi ustoz – ona, ikkinchisi – muallim” degan xalqimiz naqlida chuqur ma’no bor. Ustozlik kasbi dunyodagi eng sharaflari, eng mas’uliyatli kasblardan biridir. Ular jamiyatning ma’naviy tayanchi, bilimli avlodning asosiy tarbiyachisidir.

Muallim – faqat dars o’rgatuvchi emas, balki hayot yo’lini ko’rsatuvchi, nurli kelajak sari yetaklovchi fidoyi insonidir. Ustoz o’z shogirdini nafaqat bilimga, balki halollikka, mehnatsevarlikka, vatanparvarlikka ham o’rgatadi. Shunday ekan, ustoz siymosi har bir kishining qalbida muqaddas bo’lib qoladi.

O’zbek adabiyotida va xalq og’zaki ijodida ustozga bo’lgan hurmat alohida o’rin tutadi. Jumladan, Alisher Navoiy ustozni “rahnamoyi haqiqat” deb atagan. Bu esa muallimga bo’lgan e’tibor va ehtiromning tarixiy ildizlarga ega ekanini ko’rsatadi.

Zamonlar o’taveradi, texnologiyalar rivojlanadi, ammo ustozga bo’lgan ehtiyoj hech qachon kamaymaydi. Chunki insonni inson qiladigan – bu tarbiya va bilimdir. Bu esa bevosita muallim mehnatining mahsulidir.

Har bir rivojlangan jamiyatning negizida kuchli ta’lim tizimi, ya’ni malakali, bilimli, fidoyi ustozlar turadi. Bugungi kunda ham mamlakatimizda muallimlarning nufuzini oshirish, ularning mehnatini qadrlash borasida qator ishlar amalga oshirilmoqda. Ustozlar uchun yaratilayotgan shart-sharoitlar, ularning moddiy va ma’naviy qo’llab-quvvatlanishi – bularning barchasi o’qituvchiga bo’lgan yuksak e’tiborni ko’rsatadi.

Har bir jamiyatning yuksalishi, taraqqiy etishi va barqaror rivojlanishida ta’lim muhim omil sanaladi. Ta’lim esa, avvalo, muallim shaxsiga, uning bilimdonligi, kasbiga sadoqati va tarbiyaviy salohiyatiga bevosita bog’liq. Shu bois muallimlik kasbi eng sharaflari, eng mas’uliyatli va eng zaruriy kasblardan biri hisoblanadi. Zero, muallim – jamiyat taraqqiyotining tayanchidir.

Muallim – faqat bilim beruvchi emas, balki ma’naviyat va axloq tarbiyachisidir. U bolaga maktab eshigidan kirgan ilk kundanoq faqat dars emas, hayot saboqlarini, insoniylik mezonlarini, to’g’ri yo’lni ko’rsatadi. Bugun ta’lim olayotgan yoshlar – ertangi kunning yetakchilari, olimlari, muhandislari, shifokorlari, davlat arboblardir. Demak, ularning barkamol yetishishida muallimning tutgan o’rni beqiyosdir.

tomonidan ustoz va murabbiylarga oid soʻzlarida: *"Agar biz buyuk davlat bo'lishni istasak, avvalo buyuk ustozlarni tarbiyalashimiz kerak"*, deb bejiz aytilmagan. Bu soʻzlarda ta'lim, ustozlar, bilimli avlod tarbiyasi kabi muhim masalalarning ildizi mujassam.

Afsuski, bugungi kunda ayrim yoshlar orasida ustozga loqayd munosabat, bepisand soʻzlar yoki e'tiborsizlik holatlari ham uchrab turibdi. Bu esa faqat ustozga emas, balki o'z kelajagiga befarqlikdir. Chunki ilm va odob ustoz orqali beriladi. Ustozni hurmat qilmagan, u bergan saboqlarga quloq solmagan shaxs hayotda katta yutuqlarga erishishi qiyin bo'ladi.

Shunday ekan, ustozga hurmat qilishni biz nafaqat milliy qadriyat sifatida, balki shaxsiy tarbiyaning ajralmas qismi sifatida qabul qilishimiz lozim. Ustozning har bir soʻzini, har bir maslahatini yurakka joylash, unga amal qilish orqali biz o'zimizni ham, jamiyatimizni ham yuksaltiramiz.

Muallim – bu hayot yo'lini yorituvchi mash'ala, qalblarga nur taratuvchi mehr manbai, kelajak bunyodkoridir. Ustozga ta'zim – bu nafaqat odob, balki qarz, insoniylik mezonidir. Har bir shogird o'z ustozini qadrlashi, uning ishonchini oqlashi – bu eng oliy fazilatdir. Zero, kelajagimiz poydevori ustoz qo'lida yaraladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Karimov I.A. "Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch." – T.: Ma'naviyat, 2008.
2. Navoiy A. "Mahbubul-qulub" – T.: G'afur G'ulom nomidagi Adabiyot nashriyoti, 1983.
3. G'azzoliy A. "Kimyo-i saodat" – T.: Sharq nashriyoti, 2001.
4. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi rasmiy materiallari – www.uzedu.uz
5. "O'qituvchi" gazetasi arxivi, 2023–2025 yillar sonlari.